Izdevējs: Saeima
Veids: likums
Pieņemts: 16.06.2016.
Stājas spēkā: 01.03.2018.

Publicēts:
Latvijas Vēstnesis, 125, 01.07.2016.
OP numurs: 2016/125.1

Attēlotā redakcija: 01.06.2023. - ...

Grozījumi:

12.04.2018. likums / LV, 76, 17.04.2018. / Stājas spēkā 01.05.2018.
07.06.2018. likums / LV, 123, 21.06.2018. / Stājas spēkā 01.09.2018.
12.12.2019. likums / LV, 253, 17.12.2019. / Stājas spēkā 31.12.2019.
17.03.2022. likums / LV, 57A, 22.03.2022. / Stājas spēkā 23.03.2022.
05.04.2023. likums / LV, 75, 18.04.2023. / Stājas spēkā 01.06.2023.

Saeima ir pieņēmusi un Valsts prezidents izsludina šādu likumu:

Oficiālās elektroniskās adreses likums

I nodaļa
Vispārīgie noteikumi

1.pants. Likumā lietotie termini

Likumā ir lietoti šādi termini:

1) **oficiālā elektroniskā adrese** — elementu kopums (unikāla ciparu vai ciparu un burtu virkne), kas nodrošina adresāta sasniedzamību elektroniskajā vidē;

2) **oficiālo elektronisko adrešu informācijas sistēma** — identificējamam oficiālās elektroniskās adreses konta lietotājam droša un uzticama elektroniskās saziņas un elektronisko dokumentu aprites vide;

3) **oficiālās elektroniskās adreses konts** — oficiālo elektronisko adrešu informācijas sistēmā uzturēta datu krātuve, kurā oficiālās elektroniskās adreses konta lietotājs var piekļūt viņam uz oficiālo elektronisko adresi nosūtītajai elektroniskajai saziņai un nosūtītajiem elektroniskajiem dokumentiem vai var sazināties un nosūtīt elektroniskos dokumentus;

4) **oficiālās elektroniskās adreses konta lietotājs** — valsts iestāde, tiesību subjekts, kas reģistrēts Uzņēmumu reģistra reģistros (turpmāk — reģistri), reģistros nereģistrēta persona vai fiziskā persona, kurai ir aktivizēts oficiālās elektroniskās adreses konts;

5) **reģistros nereģistrēta persona** — persona, kura nav reģistrēta reģistros, bet ir reģistrēta Valsts ieņēmumu dienesta nodokļu maksātāju reģistrā;

6) **valsts iestāde** — tiešās pārvaldes iestāde, valsts institūcija, kas nav padota Ministru kabinetam, atvasināta publiska persona un tās iestāde, tiesu iestāde, prokuratūra, zvērināts tiesu izpildītājs un maksātnespējas procesa administrators, kā arī privātpersona, kurai deleģēts valsts pārvaldes uzdevums.

2.pants. Likuma mērķis

Likuma mērķis ir nodrošināt drošu, efektīvu un kvalitatīvu elektronisko saziņu un elektronisko dokumentu apriti starp valsts iestādēm un privātpersonām.

3.pants. Oficiālo elektronisko adrešu informācijas sistēmas statuss un pieejamība

Oficiālo elektronisko adrešu informācijas sistēma ir valsts informācijas sistēma, un tās pārzinis ir Valsts reģionālās attīstības aģentūra. Oficiālās elektroniskās adreses informācijas sistēmas pieejamība tiek nodrošināta valsts pārvaldes pakalpojumu portālā www.latvija.lv un citā veidā, izmantojot programmsaskarni.

4.pants. Likuma darbības joma

(1) Likums attiecas uz elektronisko saziņu un jebkuru elektronisko dokumentu apriti, izmantojot oficiālo elektronisko adresi, neatkarīgi no to juridiskā spēka.

(2) Likums neattiecas uz elektronisko saziņu un elektronisko dokumentu apriti starp:

1) privātpersonām;

2) valsts iestādēm, ja tā organizēta, izmantojot citu drošu elektronisko dokumentu aprites sistēmu saziņai starp šīm iestādēm;

3) valsts iestādēm un privātpersonām, ja normatīvie akti privātpersonai neuzliek pienākumu elektroniskajā saziņā sevi identificēt, bet valsts iestāde, ievērojot labas pārvaldības principu, elektronisko saziņu veic.

(3) Šajā likumā paredzētā dokumentu sūtīšanas kārtība kriminālprocesā, civilprocesā, administratīvajā procesā tiesā, administratīvo pārkāpumu procesā un Satversmes tiesas procesā ir piemērojama tiktāl, ciktāl citos likumos nav noteikta cita dokumentu sūtīšanas kārtība.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 07.06.2018. likumu, kas stājas spēkā 01.09.2018.)

5.pants. Oficiālās elektroniskās adreses izmantošana

(1) Oficiālās elektroniskās adreses izmantošana ir obligāta:

1) valsts iestādei;

2) reģistros reģistrētam tiesību subjektam;

3) rezerves karavīram;

4) karavīram, zemessargam, Nacionālo bruņoto spēku civilajam darbiniekam, atvaļinātam karavīram, Aizsardzības ministrijā un tās padotībā esošajās iestādēs, izņemot Militārās izlūkošanas un drošības dienestu,

nodarbinātajiem;

5) Latvijas pilsoņiem — vīriešiem — no 18 gadu vecuma līdz 27 gadu vecumam, izņemot personu:

a) kura saņem pakalpojumus ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijā, kas ir reģistrēta sociālo pakalpojumu sniedzēju reģistrā,

b) kura ir izstājusies no sociālo pakalpojumu sniedzēju reģistrā reģistrētas ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijas, lai saņemtu sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumus dzīvesvietā,

c) kura saņem sociālo pakalpojumu sniedzēju reģistrā reģistrētas grupu mājas pakalpojumus,

d) kurai noteikta I invaliditātes grupa.

(2) Oficiālo elektronisko adresi var izmantot:

1) Fizisko personu reģistrā reģistrēta fiziskā persona no 14 gadu vecuma;

2) reģistros nereģistrēta persona.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 17.03.2022. un 05.04.2023. likumu, kas stājas spēkā 01.06.2023.)

II nodaļa
Oficiālās elektroniskās adreses izveide un oficiālās elektroniskās adreses konta aktivizēšana

6. pants. Oficiālās elektroniskās adreses elementi

Oficiālā elektroniskā adrese sastāv:

1) valsts iestādei — no Uzņēmumu reģistra piešķirtā reģistrācijas numura;

2) *(izslēgts 12.12.2019. likumu);*

3) maksātnespējas procesa administratoram — no Maksātnespējas administrācijas piešķirtā amata apliecības numura;

4) reģistros reģistrētam tiesību subjektam — no Uzņēmumu reģistra piešķirtā reģistrācijas numura;

5) reģistros nereģistrētai personai — no Valsts ieņēmumu dienesta piešķirtā 11 zīmju nodokļu maksātāja reģistrācijas koda, bet, ja tāda nav, — no oficiālo elektronisko adrešu informācijas sistēmā piešķirtā identifikatora;

6) fiziskajai personai — no personas koda.

(07.06.2018. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.12.2019. likumu, kas stājas spēkā 31.12.2019)

7.pants. Oficiālās elektroniskās adreses izveide un oficiālās elektroniskās adreses konta aktivizēšana

(1) Šā likuma 5. panta pirmās daļas 1. punktā minētajam tiesību subjektam oficiālā elektroniskā adrese tiek

izveidota un oficiālās elektroniskās adreses konts tiek aktivizēts automātiski.

(2) Šā likuma 5. panta pirmās daļas 2., 3. un 4. punktā un otrajā daļā minētās personas oficiālo elektronisko adresi izveido, izmantojot oficiālo elektronisko adrešu informācijas sistēmā pieejamos kvalificētus personas elektroniskās identifikācijas līdzekļus un elektroniski piesakoties Valsts pārvaldes pakalpojumu portālā www.latvija.lv. Vienlaikus ar oficiālās elektroniskās adreses izveidi personai tiek aktivizēts oficiālās elektroniskās adreses konts.

(3) Ministru kabinets nosaka oficiālo elektronisko adrešu informācijas sistēmas drošības un tehniskās prasības, prasības attiecībā uz saskarnēm un to izmantošanu, kārtību, kādā iestādes, kuras reģistrē vai uztur informāciju par oficiālo elektronisko adrešu kontu lietotājiem, sniedz oficiālo elektronisko adrešu informācijas sistēmas pārzinim oficiālās elektroniskās adreses izveidei nepieciešamo informāciju, un šīs informācijas apjomu, kā arī kārtību, kādā tiek izveidota oficiālā elektroniskā adrese un aktivizēts oficiālās elektroniskās adreses konts.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 17.03.2022. likumu, kas stājas spēkā 23.03.2022.)

8.pants. Oficiālo elektronisko adrešu katalogs

(1) Oficiālo elektronisko adrešu katalogs ir oficiālo elektronisko adrešu informācijas sistēmas sastāvdaļa.

(2) Oficiālo elektronisko adrešu katalogā iekļauj informāciju par izveidotajām oficiālajām elektroniskajām adresēm.

(3) *(Izslēgta ar 07.06.2018. likumu)*

(4) Oficiālo elektronisko adrešu katalogā iekļautajai informācijai var piekļūt:

1) valsts iestādes atbilstoši to kompetencei — informācijai par visām oficiālajām elektroniskajām adresēm;

2) privātpersonas — informācijai par valsts iestāžu oficiālajām elektroniskajām adresēm.

(5) Ministru kabinets nosaka oficiālo elektronisko adrešu katalogā ietveramās informācijas apjomu un aprites kārtību.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 07.06.2018. likumu, kas stājas spēkā 01.09.2018.)

III nodaļa
Piekļuve oficiālās elektroniskās adreses kontam

9.pants. Piekļuve oficiālās elektroniskās adreses kontam

Oficiālās elektroniskās adreses konta lietotājs oficiālās elektroniskās adreses kontam piekļūst vienā no šādiem veidiem:

1) valsts pārvaldes pakalpojumu portālā www.latvija.lv, izmantojot oficiālo elektronisko adrešu informācijas sistēmā pieejamos kvalificētus personas elektroniskās identifikācijas līdzekļus vai Eiropas Komisijai paziņotajās elektroniskās identifikācijas shēmās iekļautos elektroniskās identifikācijas līdzekļus, kas atbilst augstam uzticamības līmenim atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 23. jūlija regulai (ES) Nr. 910/2014 par elektronisko identifikāciju un uzticamības pakalpojumiem elektronisko darījumu veikšanai iekšējā tirgū un ar ko atceļ direktīvu 1999/93/EK;

2) ar programmsaskarni, izmantojot oficiālo elektronisko adrešu informācijas sistēmas pārziņa noteiktos starpsistēmu autorizācijas līdzekļus;

3) valsts un pašvaldību vienoto klientu apkalpošanas centru pakalpojumu vadības atbalsta risinājumā www.parvaldiba.lv, izmantojot tā pārziņa noteiktos identifikācijas līdzekļus.

(17.03.2022. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 23.03.2022.)

10.pants. Piekļuves tiesību nodošana

Oficiālās elektroniskās adreses konta lietotājs savā oficiālās elektroniskās adreses kontā var norādīt un aktualizēt citu viņa kontam piekļūt tiesīgu lietotāju, norādot šā lietotāja vārdu, uzvārdu un personas kodu vai oficiālās elektroniskās adreses kontu un piekļuves tiesību apjomu (apskatīt vai sūtīt elektroniskos dokumentus, sazināties), kā arī atsaukt citam lietotājam piešķirtās piekļuves tiesības.

11.pants. Oficiālās elektroniskās adreses anulēšana un oficiālās elektroniskās adreses konta deaktivizēšana

(1) Oficiālo elektronisko adrešu informācijas sistēmas pārzinis oficiālo elektronisko adresi anulē šādos gadījumos:

1) pēc fiziskās personas miršanas fakta reģistrācijas Iedzīvotāju reģistrā;

2) valsts iestādei:

a) pēc tās reorganizācijas vai likvidācijas procesa pabeigšanas, ja ir izbeigta šīs iestādes darbība,

b) pamatojoties uz tieslietu ministra rīkojumu par zvērināta tiesu izpildītāja atbrīvošanu vai atcelšanu no amata,

c) pēc maksātnespējas procesa administratora atbrīvošanas vai atcelšanas no amata;

3) pēc reģistros reģistrēta tiesību subjekta izslēgšanas no Uzņēmumu reģistra;

4) *(izslēgts ar 07.06.2018. likumu)*.

(2) Oficiālās elektroniskās adreses konta lietotājam, kuram oficiālās elektroniskās adreses lietošana nav obligāta, ir tiesības deaktivizēt oficiālās elektroniskās adreses kontu oficiālo elektronisko adrešu informācijas sistēmā. Oficiālās elektroniskās adreses konta lietotājam ir tiesības oficiālās elektroniskās adreses kontu deaktivizēt, arī iesniedzot attiecīgu iesniegumu oficiālo elektronisko adrešu informācijas sistēmas pārzinim.

(3) Oficiālās elektroniskās adreses kontu oficiālo elektronisko adrešu informācijas sistēmā fiziskajai personai deaktivizē uz laiku, kurā tā atrodas ieslodzījuma vietā, izņemot fizisko personu, kura brīvības atņemšanas sodu izcieš atklātajā cietumā.

(4) Ministru kabinets nosaka kārtību, kādā anulē oficiālo elektronisko adresi un deaktivizē oficiālās elektroniskās adreses kontu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 07.06.2018. likumu, kas stājas spēkā 01.09.2018.)

IV nodaļa
Elektroniskā saziņa un elektronisko dokumentu sūtīšana, saņemšana un glabāšana

12. pants. Oficiālās elektroniskās adreses izmantošanas prioritāte

(1) Ja ir aktivizēts oficiālās elektroniskās adreses konts, valsts iestāde un privātpersona sazinās elektroniski un elektronisko dokumentu nosūta, izmantojot oficiālo elektronisko adresi. Ja šā likuma 5. panta otrajā daļā minētā fiziskā persona, kurai ir aktivizēts oficiālās elektroniskās adreses konts, lūdz izmantot citu saziņas kanālu, lūgumu īpaši pamatojot, minēto lūgumu pēc iespējas ņem vērā un izmanto fiziskās personas norādīto dokumenta paziņošanas veidu.

(2) Ja normatīvajos aktos tas paredzēts, valsts iestāde var sazināties elektroniski un elektronisko dokumentu nosūtīt, izmantojot atbilstošu valsts informācijas sistēmu, vienlaikus nodrošinot attiecīgās informācijas vai dokumenta pieejamību oficiālās elektroniskās adreses kontā. Ministru kabinets nosaka kārtību, kādā valsts iestāde nosūta informāciju uz oficiālo elektronisko adresi, ja tā sazinās elektroniski un elektronisko dokumentu nosūta, izmantojot atbilstošu valsts informācijas sistēmu.

(3) Dokumentu, kas atbilstoši normatīvajiem aktiem sūtāms uz elektroniskā pasta adresi, nosūta uz oficiālo elektronisko adresi, ja ir aktivizēts oficiālās elektroniskās adreses konts.

(4) Ja fiziskajai personai oficiālās elektroniskās adreses izmantošana nav obligāta, visa korespondence pēc oficiālās elektroniskās adreses konta deaktivizēšanas tai paziņojama atbilstoši Paziņošanas likumam. Ja fiziskā persona pēc oficiālās elektroniskās adreses konta deaktivizēšanas saziņai ar iestādi un dokumentu saņemšanai vēlas izmantot elektroniskos sakarus, tā Paziņošanas likumā noteiktajā kārtībā to atkārtoti norāda iestādei.

(07.06.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.09.2018.)

13.pants. Paziņojums par elektroniskās saziņas un elektroniskā dokumenta saņemšanu

(1) Oficiālās elektroniskās adreses konta lietotājs oficiālo elektronisko adrešu informācijas sistēmā var aktivizēt pakalpojumu, kuru izmantojot tas saņems oficiālo elektronisko adrešu informācijas sistēmas pārziņa uz oficiālo elektronisko adrešu informācijas sistēmā piedāvātajiem komunikācijas kanāliem nosūtītu informatīva rakstura paziņojumu par elektroniskās saziņas vai elektroniskā dokumenta saņemšanu oficiālās elektroniskās adreses kontā.

(2) Ja ir aktivizēts šā panta pirmajā daļā minētais pakalpojums, oficiālo elektronisko adrešu informācijas sistēmas pārzinis pēc sūtījuma saņemšanas oficiālās elektroniskās adreses kontā nekavējoties nosūta attiecīgu paziņojumu uz oficiālās elektroniskās adreses konta lietotāja norādīto komunikācijas kanālu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 07.06.2018. likumu, kas stājas spēkā 01.09.2018.)

14.pants. Elektroniskās saziņas un elektroniskā dokumenta glabāšana un pieejamība

(1) Oficiālo elektronisko adrešu informācijas sistēmas pārzinis nodrošina saņemtās un nosūtītās elektroniskās saziņas, elektronisko dokumentu un to metadatu glabāšanu un pieejamību oficiālās elektroniskās adreses kontā.

(2) Ministru kabinets nosaka uz oficiālo elektronisko adresi nosūtītās elektroniskās saziņas, elektronisko dokumentu un to metadatu glabāšanas apjomu un termiņu, kā arī oficiālo elektronisko adrešu informācijas sistēmas pārziņa rīcību, ja tiek pārsniegts elektronisko dokumentu un to metadatu glabāšanas apjoms vai beidzas to glabāšanas termiņš.

V nodaļa
Pienākumi un atbildība

15.pants. Oficiālo elektronisko adrešu informācijas sistēmas pārziņa pienākumi

Oficiālo elektronisko adrešu informācijas sistēmas pārzinim ir šādi pienākumi:

1) nodrošināt oficiālās elektroniskās adreses informācijas sistēmas darbību atbilstoši šajā likumā noteiktajai kārtībai;

2) lietot drošas informācijas sistēmas un iekārtas, kā arī veikt procedūras, kas nodrošina sūtījumu piegādi oficiālās elektroniskās adreses kontā, oficiālās elektroniskās adreses kontā esošas elektroniskās saziņas un elektroniskā dokumenta drošību un nemainīgumu, kā arī elektroniskās saziņas un elektroniskā dokumenta nosūtīšanas un saņemšanas fakta pierādījumu saglabāšanu;

3) nodrošināt oficiālās elektroniskās adreses anulēšanu un oficiālās elektroniskās adreses konta aktivizēšanu vai deaktivizēšanu šajā likumā noteiktajos gadījumos;

4) pastāvīgi tiešsaistes režīmā uzturēt informāciju oficiālo elektronisko adrešu katalogā;

5) nodrošināt informācijas pieejamību un konsultatīvo atbalstu oficiālās elektroniskās adreses konta lietošanā;

6) informēt oficiālās elektroniskās adreses konta lietotāju par izmaiņām un pārtraukumiem informācijas sistēmu pieejamībā;

7) strīda gadījumā izsniegt oficiālās elektroniskās adreses konta lietotājam apliecinājumu par elektroniskās saziņas vai elektroniskā dokumenta nosūtīšanas vai saņemšanas faktu un laiku;

8) nodrošināt oficiālās elektroniskās adreses kontā esošās elektroniskās saziņas un elektronisko dokumentu pieejamību un glabāšanu atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajiem termiņiem;

9) izmantot informācijas sistēmas, kas nodrošina saņēmēja un sūtītāja identitātes atpazīšanu;

10) pārbaudīt reģistros reģistrēto tiesību subjektu pārstāvības tiesības atbilstoši no Uzņēmumu reģistra informācijas sistēmas saņemtajai informācijai;

11) izstrādājot oficiālās elektroniskās adreses risinājumu, izveidot atvērtas programmatūras saskarnes, lai nodrošinātu iespēju oficiālo elektronisko adrešu informācijas sistēmu integrēt ar citām informācijas sistēmām.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 07.06.2018. likumu, kas stājas spēkā 01.09.2018.)

16.pants. Oficiālās elektroniskās adreses konta lietotāja pienākumi un atbildība

(1) Oficiālās elektroniskās adreses konta lietotājs atbild par visām darbībām, kas veiktas oficiālās elektroniskās adreses kontā ar lietotājam piešķirtiem identifikācijas līdzekļiem.

(2) Ministru kabinets nosaka oficiālo elektronisko adrešu informācijas sistēmas lietošanas kārtību.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 17.03.2022. likumu, kas stājas spēkā 23.03.2022.)

Pārejas noteikumi

1. Tiešās pārvaldes iestādei oficiālās elektroniskās adreses kontu aktivizē līdz 2018. gada 31. maijam un šā likuma 5. panta pirmo daļu piemēro no 2018. gada 1. jūnija.

(12.04.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.05.2018.)

1.[1] Valsts institūcijai, kas nav padota Ministru kabinetam, atvasinātai publiskai personai un tās iestādei, prokuratūrai, kā arī privātpersonai, kurai deleģēts valsts pārvaldes uzdevums, oficiālās elektroniskās adreses kontu aktivizē līdz 2018. gada 15. oktobrim un šā likuma 5. panta pirmo daļu piemēro no oficiālās elektroniskās adreses konta aktivizēšanas brīža.

(12.04.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.05.2018.)

2. Zvērinātam tiesu izpildītājam, Augstākajai tiesai un Satversmes tiesai šā likuma 5. panta pirmo daļu piemēro no 2020. gada 1. janvāra, bet maksātnespējas procesa administratoram, rajonu (pilsētu) tiesām un apgabaltiesām — no 2021. gada 1. aprīļa.

(12.12.2019. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 31.12.2019.)

3. Reģistros reģistrēts tiesību subjekts oficiālās elektroniskās adreses kontu aktivizē no 2019.gada 1.janvāra līdz 2022. gada 31. decembrim un šā likuma 5.panta pirmo daļu piemēro no 2023. gada 1. janvāra. Ar reģistros reģistrētu tiesību subjektu, ja tam ir aktivizēts oficiālās elektroniskās adreses konts, elektroniski sazinās un tam elektronisko dokumentu nosūta, izmantojot oficiālo elektronisko adresi.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.12.2019. likumu, kas stājas spēkā 31.12.2019.)

4. Rezerves karavīrs un šā likuma 5. panta otrajā daļā minētās personas oficiālo elektronisko adresi izveido no 2019. gada 2. janvāra. Rezerves karavīram šā likuma 5. panta pirmo daļu piemēro no 2019. gada 1. februāra.

(12.04.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.05.2018.)

5. Ministru kabinets līdz 2017.gada 1.augustam izdod šā likuma 7.panta trešajā daļā, 8.panta piektajā daļā, 11.panta ceturtajā daļā, 14.panta otrajā daļā un 16.panta otrajā daļā minētos noteikumus.

6. Šā likuma 5. panta pirmās daļas 4. punktā minētās personas oficiālo elektronisko adresi izveido no 2022. gada 1. aprīļa, un minētajām personām prasību par oficiālās elektroniskās adreses obligātu izmantošanu piemēro no 2022. gada 1. maija.

(17.03.2022. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 23.03.2022.)

Likums stājas spēkā 2018.gada 1.martā.

Likums Saeimā pieņemts 2016.gada 16.jūnijā.

Valsts prezidents R.Vējonis

Rīgā 2016.gada 1.jūlijā

© Oficiālais izdevējs "Latvijas Vēstnesis"